
Aika 13.06.2019, klo 15:40 - 18:43

Paikka Tampereen museoiden kokoelmakeskus

Käsitellyt asiat

- § 88 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 89 **Läsnäolo- ja puheoikeudet**
- § 90 **Pöytäkirjan tarkastus**
- § 91 **Ajankohtaiskatsaus (yhteistoiminta-alueen asia)**
- § 92 **Sivistys- ja kulttuurilautakunnan pöytäkirjanpitäjän määrääminen toimikaudeksi 01.06.2019 - 31.05.2021 (yhteistoiminta-alueen asia)**
- § 93 **Sivistys- ja kulttuurilautakunnan tiedotusvastaavan nimeäminen toimikaudeksi 01.06.2019 - 31.05.2021 (yhteistoiminta-alueen asia)**
- § 94 **Läsnäolo- ja puheoikeuden myöntäminen sivistys- ja kulttuurilautakunnan kokouksissa kaudella 01.06.2019 - 31.05.2021 (yhteistoiminta-alueen asia)**
- § 95 **Sivistys- ja kulttuurilautakunnan kokoukset syyskaudella 2019 (yhteistoiminta-alueen asia)**
- § 96 **Sivistys- ja kulttuurilautakunnan pöytäkirjojen nähtävillä pitäminen toimikaudella 1.6.2019 - 31.5.2021 (yhteistoiminta-alueen asia)**
- § 97 **Kuntalaisaloitteiden käsittely sivistys- ja kulttuurilautakunnassa kaudella 01.06.2019 - 31.05.2021 (yhteistoiminta-alueen asia)**
- § 98 **Sivistys- ja kulttuurilautakunnan palvelu- ja vuosisuunnitelmaraportti tammi-huhtikuu 2019 (yhteistoiminta-alueen asia)**
- § 99 **Ikurin päiväkodin perusparannuksen tarveselvitys ja hankesuunnitelma**
- § 100 **Ei julkinen**
- § 101 **Tampereen varhaiskasvatussuunnitelma 2019**
- § 102 **Pirkanmaan musiikkiopiston taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman hyväksyminen**
- § 103 **Tähtikadun vuoden 2019 tähtien saajat**
- § 104 **Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus (yhteistoiminta-alueen asia)**

Saapuvilla olleet jäsenet

Loukaskorpi Johanna, puheenjohtaja
Helimo Matti, 1. varapuheenjohtaja
Julin Sofia
Jussila Anne-Mari, saapui 16:52
Kiemunki Terhi
Kovala Seppo
Lehtimäki Joni
Salo Hanna
Tapio Noora
Soro Hannu, varajäsen
Vallbacka Essi, varajäsen
Virolainen Paula, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

Kaunisto Kalle, hallintosihteeri, sihteeri
Vuori Arttu, nuorisovaltuuston edustaja
Kuosmanen Taru, johtaja, esittelijä
Savisaari Lauri, kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja
Järvelä Kristiina, kasvatus- ja opetusjohtaja
Viitasaari Tuija, kasvatus- ja opetuspäällikkö
Rajamäki Aila, tiedotusvastaava, viestintäpäällikkö
Laurila Jaakko, kehittämispäällikkö, saapui 15:42, poistui 16:04
Viljakka Jarmo, hankearkkitehti, saapui 17:38, poistui 17:55
Virmaa Julia, palvelupäällikkö, saapui 17:55, poistui 17:59

Poissa

al-Nassar Islam
Hiitti Antti
Joki Matti
Pursiainen Sirpa
Kytömäki Jussi
Rauhala Leena, kaupunginhallituksen edustaja

Allekirjoitukset

Johanna Loukaskorpi
Puheenjohtaja

Kalle Kaunisto
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Matti Helimo

Noora Tapio

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Nähtävänä: www.tampere.fi
18.06.2019

Kalle Kaunisto, pöytäkirjanpitäjä

§ 88

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

§ 89

Läsnäolo- ja puheoikeudet

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Myönnetään läsnäolo- ja puheoikeus tässä kokouksessa seuraavasti:

- kasvatus- ja opetuspäällikkö Tuija Viitasaari tämän kokouksen ajaksi
- kehittämispäällikkö Jaakko Laurila § 91 ajaksi
- hankearkkitehti Jarmo Viljakka § 99 ajaksi
- palvelupäällikkö Julia Virmaa § 100 ajaksi

§ 90

Pöytäkirjan tarkastus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Matti Helimo ja Noora Tapio (varalle Terhi Kiemunki ja Hanna Salo).

Perustelut

Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti viimeistään maanantaina 17.6.2019.

§ 91

Ajankohtaiskatsaus (yhteistoiminta-alueen asia)

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Taru Kuosmanen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Merkitään tiedoksi.

Kokouskäsittely

Kehittämispäällikkö Jaakko Laurila oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn aikana.

Perustelut

Johtaja Taru Kuosmasen katsaus ajankohtaisiin asioihin:

- Kulttuuristrategian tilannekatsaus (Jaakko Laurila)
- Kirjastopalveluverkon suunnitelman tilannekatsaus (Lauri Savisaari)

§ 92

**Sivistys- ja kulttuurilautakunnan pöytäkirjanpitäjän määrääminen toimikaudeksi
01.06.2019 - 31.05.2021 (yhteistoiminta-alueen asia)**

TRE:3509/00.00.03/2019

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Taru Kuosmanen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Sivistys- ja kulttuurilautakunnan kokouksissa pöytäkirjaa pitää
toimikaudella 1.6.2019 - 31.5.2021 hallintosihteeri Kalle Kaunisto tai joku
muu toimitielin- ja kirjaamopalvelujen hallintosihteereistä.

Perustelut

Hallintosäännön 141 §:n mukaan pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja
ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Tiedoksi

Luottamushenkilömuutokset

---

§ 93

Sivistys- ja kulttuurilautakunnan tiedotusvastaavan nimeäminen toimikaudeksi 01.06.2019 - 31.05.2021 (yhteistoiminta-alueen asia)

TRE:3510/00.04.01/2019

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Taru Kuosmanen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Sivistys- ja kulttuurilautakunnan tiedotusvastaavaksi toimikaudeksi 1.6.2019 - 31.5.2021 nimetään viestintäpäällikkö Aila Rajamäki.

Esteellisyys

Aila Rajamäki ilmoitti nimettäväksi esitettävänä olevansa esteellinen. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 §:n 1 momentin 1) kohdan perusteella ja hän poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Perustelut

Hallintosäännön 125 §:n mukaan toimielimen tiedotusvastaavalla on läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksissa.

Tiedoksi

Aila Rajamäki, Luottamushenkilömuutokset

§ 94

Läsnäolo- ja puheoikeuden myöntäminen sivistys- ja kulttuurilautakunnan kokouksissa kaudella 01.06.2019 - 31.05.2021 (yhteistoiminta-alueen asia)

TRE:3514/00.00.03/2019

Valmistelijan yhteystiedot

Hallintokoordinaattori Pauliina Aittala, puh. 040 801 6119, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Taru Kuosmanen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Läsnäolo- ja puheoikeus sivistys- ja kulttuurilautakunnan kokouksissa toimikaudella 1.6.2019 - 31.5.2021 myönnetään kasvatus- ja opetusjohtaja Kristiina Järvelälle sekä kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja Lauri Savisaarelle.

Perustelut

Hallintosäännön 125 §:ssä määrätään läsnäolosta toimielinten kokouksissa. Muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta päättää asianomainen toimielin.

---

§ 95

Sivistys- ja kulttuurilautakunnan kokoukset syyskaudella 2019 (yhteistoiminta-alueen asia)

TRE:6513/00.00.03/2018

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Sivistys- ja kulttuurilautakunnan kokoukset syyskaudella 2019 pidetään pääsääntöisesti kaupunginhallituksen istuntosalissa, seuraavina päivinä alkaen klo 16.00:

- torstai 22.8.2019
- tiistai 10.9.2019
- torstai 24.10.2019
- torstai 21.11.2019
- torstai 19.12.2019

Esittelijä: Taru Kuosmanen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Sivistys- ja kulttuurilautakunnan kokoukset syyskaudella 2019 pidetään pääsääntöisesti kaupunginhallituksen istuntosalissa, seuraavina päivinä alkaen klo 16.00:

- torstai 22.8.2019 (alkaen kello 15.00)
- tiistai 10.9.2019
- torstai 24.10.2019
- torstai 21.11.2019
- torstai 19.12.2019

Kokouskäsitely

Keskustelun kuluessa lautakunta päätti yksimielisesti, että myös elokuun kokous aloitetaan klo 16.00.

Perustelut

Hallintosäännön 120 §:n mukaan toimitellaan päätetään kokouksensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimitellaan jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan. Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

Tiedoksi

Luottamushenkilömuutokset, Virastomestarit, Näköala-ravintola

§ 96

Sivistys- ja kulttuurilautakunnan pöytäkirjojen nähtävillä pitäminen toimikaudella 1.6.2019 - 31.5.2021 (yhteistoiminta-alueen asia)

TRE:3511/00.00.03/2019

Valmistelijan yhteystiedot

Hallintokoordinaattori Pauliina Aittala, puh. 040 801 6119, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Taru Kuosmanen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Sivistys- ja kulttuurilautakunnan tarkastetut pöytäkirjat asetetaan nähtäväksi kokousta seuraavan viikon tiistaina yhteistoiminta-alueen kuntien verkkosivuille.

Perustelut

Hallintosäännön 142 §:n mukaan kaupunginhallituksen ja lautakunnan pöytäkirja siihen liitettyine muutoksenhakuohjeineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kaupungin verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään.

Muun viranomaisen pöytäkirja annetaan vastaavalla tavalla tiedoksi kunnan jäsenille, jos asianomainen viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi. Nähtävänä pitäminen on tarpeellista aina silloin, kun halutaan päätökset lainvoimaisiksi.

Tiedoksi

Ylöjärven kirjaamo

§ 97

Kuntalaisaloitteiden käsittely sivistys- ja kulttuurilautakunnassa kaudella 01.06.2019 - 31.05.2021 (yhteistoiminta-alueen asia)

TRE:3513/00.01.01/2019

Valmistelijan yhteystiedot

Hallintokoordinaattori Pauliina Aittala, puh. 040 801 6119, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Taru Kuosmanen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Sivistys- ja kulttuurilautakunnalle on esitettävä maaliskuun loppuun mennessä selvitys sen toimivaltaan kuuluvista edellisena vuonna tehdyistä kaupungin asukkaiden aloitteista ja niiden johdosta suoritetuista toimenpiteistä.

Perustelut

Hallintosäännön 144 §:ssä määrätään kuntalaisaloitteiden käsittelystä seuraavaa:

Aloitteen käsittelee se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimielin, aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto jäljempänä määrättyllä tavalla.

Kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista ovat loppuun käsiteltyjä.

Muun toimielimien kuin valtuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista on annettava tieto toimielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimielin voi samalla päättää, mitkä aloitteista ovat loppuun käsiteltyjä.

Jos aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kaupungin asukkaista, aloite on kuuden kuukauden kuluessa vireille tulosta otettava toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi.

Tiedoksi

Ylöjärven kirjaamo

§ 98

Sivistys- ja kulttuurilautakunnan palvelu- ja vuosisuunnitelmaraportti tammi-huhtikuu 2019 (yhteistoiminta-alueen asia)

TRE:5686/02.02.01/2018

Valmistelija / lisätiedot:
Taru Kuosmanen

Valmistelijan yhteystiedot

Controller Vesa-Matti Kangas, puh. 050 566 4477 ja suunnittelujohtaja
Leena Viitasaari, puh. 050 553 8672, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Taru Kuosmanen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Sivistys- ja kulttuurilautakunnan palvelu- ja vuosisuunnitelmaraportti
tammi-huhtikuu 2019 hyväksytään.

Kokouskäsitely

Anne-Mari Jussila saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana. Kasvatus- ja
opetusjohtaja Kristiina Järvelä poistui kokouksesta asian käsittelyn ja
päätöksenteon jälkeen.

Perustelut

Palvelu- ja vuosisuunnitelmaraportissa raportoidaan keskeiset strategiaa
toteuttavat toimenpiteet, talouden toteumat ja ennusteet sekä
riskienhallinnan tilanne.

Tampereen strategiaa ja muita pitkän aikavälin tavoitteita toteutetaan
palvelu- ja vuosisuunnitelmassa määritellyillä toimenpiteillä. Sivistys- ja
kulttuurilautakunnan alaisen toiminnan keskeiset toimenpiteet etenivät
tammi-huhtikuussa pääosin suunnitellulla tavalla. Toimenpiteistä, jotka
uhkaavat jäädä kokonaan tai osittain toteutumatta, raportoidaan
lautakunnalle tarkemmin ja esitetään korjaustoimenpiteitä.
Merkittävimmät poikkeamat liittyvät mm. sivistys- ja kulttuuri- ja vapaa-
ajan palveluiden yhteisen asioinnin sekä Sorsapuiston tekojäähankkeen
etenemiseen.

Sivistys- ja kulttuurilautakunnan tilinpäätösennuste on 1,8 milj. euroa
budjetoitua heikompi. Tilinpäätösennusteen nettomenojen kasvu
edellisvuoteen verrattuna on 11,8 milj. euroa eli +3,2 %. Toimintamenojen

kasvuun vaikuttaa kunta-alan palkkaratkaisun lisäksi mm. lasten määrän kasvuun vastaaminen palvelusetelipäivähoidossa ja perusopetuksessa sekä sisäilmaongelmista johtuvat väistötilaratkaisut.

Kasvatus- ja opetuspalvelujen toimintakate-ennuste on 1,8 milj. euroa vuosisuunnitelmaa heikompi, mikä johtuu varhaiskasvatuksen henkilöstökuluista, oppilaskuljetuskustannuksista, työterveydenkuluista ja palvelusetelipäivähoidon laajentamisesta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen tilinpäätösennusteen toimintakate on vuosisuunnitelman mukainen.

Kasvatus- ja opetuspalvelut sekä Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut toteuttavat kaupunginvaltuustossa päätettyjä talouden tasapainottamistoimenpiteitä, joita oli vuoden 2019 vuosisuunnitelmassa yhteensä 2,8 milj. euroa. Tilinpäätösennusteessa toimenpiteiden arvioidaan pääosin (82 %) toteutuvan. Lisäksi Kasvatus- ja opetuspalvelut on ryhtynyt toimenpiteisiin ennustettujen ylitysten pienentämiseksi. Toimenpiteet on huomioitu huhtikuun tilinpäätösennusteessa. Palvelu- ja vuosisuunnitelmaraportti sisältää talousohjelman toimenpiteiden raportoinnin sekä kuvauksen muista toimenpiteistä, joihin on ryhdytty talouden tasapainottamiseksi. Käytettävissä olevilla toimenpiteillä ei pystytä merkittävästi pienentämään ennustettuja ylityksiä.

Tiedoksi

Taru Kuosmanen, Lauri Savisaari, Kristiina Järvelä, Jukka Männikkö, Markus Kiviaho, Erja Viitala, Lotta Perämaa, Leena Viitasaari, Vesa-Matti Kangas

Liitteet

1 sikula 13.6.2019_Palvelu- ja vuosisuunnitelmaraportti 4 2019

Oheismateriaali

1 Sikula 13.6.2019_Oheismateriaali_Toiminnan ja talouden katsaus 04 2019

§ 99

Ikurin päiväkodin perusparannuksen tarveselvitys ja hankesuunnitelma

TRE:3932/10.03.07/2019

Valmistelija / lisätiedot:
Jarmo Viljakka

Valmistelijan yhteystiedot

Hankearkkitehti Jarmo Viljakka, puh. 040 806 4105, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Taru Kuosmanen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Ikurin päiväkodin perusparannuksen tarveselvitys ja hankesuunnitelma hyväksytään jatkosuunnittelun pohjaksi.

Kokouskäsitely

Hankearkkitehti Jarmo Viljakka oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn aikana.

Perustelut

Ikurin päiväkotij sijaitsee Ikurin kaupunginosassa osoitteessa Maamiehentie 2, 33340 Tampere. Kiinteistötunnus on 837-237-3736-2. Etäisyys Keskustorilta on noin 11 km. Rakennus on valmistunut vuonna 1990 ja sitä ei ole perusparannettu aiemmin.

Ikurin päiväkotij on olennainen osa Läntisen alueen palveluverkkoa. Väestösuunnitteen mukaan Ikurin alueella päivähoitoikäisten lasten määrä laskee ensin hieman, mutta muutaman vuoden jälkeen kasvaa nykyiselle tasolle. Perusparannus mahdollistaa rakennuksen tilojen käytön nykyisessä muodossaan.

Tässä hankkeessa tarveselvitys ja hankesuunnitelma on yhdistetty. Kohteessa ei tulla tekemään tilamuutoksia, jotka vaatisivat hankesuunnitelmatasosta jatkosuunnittelua. Tämän tarveselvityksen ja hankesuunnitelman hyväksymisen jälkeen siirrytään suoraan toteutussuunnitteluvaiheeseen.

Tilan tarve

Päiväkodissa on tällä hetkellä 4 ryhmää, eli noin 80 hoitopaikkaa. Lapsimäärä ei perusparannuksen valmistuttua muutu. Henkilökuntaa rakennuksessa on noin 14h. Tilaohjelman mukainen toimintojen

tilantarve on yhteensä 704 hym². Rakennuksen arvioitu huoneistoala, mikä on vuokran maksun peruste, on 849,5 htm².

Aikataulu

Rakennustyöt on suunniteltu alkaviksi elokuussa 2021 ja niiden on määrä valmistua toukokuussa 2022. Käyttöönotto elokuussa 2022. Ikurin päiväkotia siirrytään väistötiloihin perusparannuksen ajaksi. Suunnitelman mukaan väistötilana käytetään Peltovainion päiväkotia, joka vapautuu Lielahden päiväkodin valmistuttua.

Hankkeen toteuttamiseen liittyvät tiedot

Päiväkotia sijaitsee Ikurin asuntovaltaisen alueen keskellä. Tontin koko on 4 148 m². Tonttia rajaa idässä, etelässä ja lännessä Ikurinpuisto ja pohjoisessa Maamiehentie. Nykyiset autopaikat sijaitsevat piha-alueella. Nykyinen keittiön huolto-ovi ja -piha sijaitsee pysäköintialueen yhteydessä. Leikkiapiha rajautuu kaikilta sivuiltaan puistoon. Pihan rakenteet uusitaan leikkiapihan ja siihen liittyvien liikenneväylien osalta. Liikennöitävien alueiden pinnoitteena on asfaltti, leikkiapihalla pinnoitteet toteutetaan suunnitteluohjeen mukaisesti. Pintoina käytetään sidottuja materiaaleja, vältetään irtohiekan käyttöä. Leikkiapiha aidataan ja varustellaan suunnitteluohjeen mukaisesti. Nykyinen puusto pyritään säilyttämään, vain huonokuntoiset puut kaadetaan. Leikkiapihan koko on noin 2 130 m², eli noin 26,5 m²/lapsi. Leikkivälineet ja aidat uusitaan. Vanha katos puretaan. Tilalle rakennetaan uusi sadekatos, jonka koko on noin 30 m². Lisäksi pihalle rakennetaan leikkivälinevarasto ja vaunuvarasto. Katettuja polkupyöräpaikkoja sijoitetaan tontille 15 kpl. Saattoliikenteen ratkaisut, katso kohta liikenneyhteydet. Päiväkotia ja sen piha-alueet eivät sijaitse melualueella.

Asemakaava on vuodelta 1989. Kaavamääräys on YS-2 (Sosiaalitoiminta ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialue, jolle saa rakentaa lasten päiväkodin). Tonttitehokkuusluku (tontin kerrosalan suhde tontin pinta-alaan) on e=0,4. Suurin sallittu kerrosluku on yksi (kaavamääräys I). Rakennusoikeutta tontilla on yhteensä noin 1 659 kem², josta käytetty yhteensä 943 kem². Asemakaavan autopaikkamääräykset ovat: 1 ap /100kem². Asemakaavan mukainen autopaikkatarve on 10 ap. Rakennusta ei ole suojeltu asemakaavalla. Perusparannus vaatii rakennusluvan.

Tilojen perusjärjestys säilyy pääosin ennallaan. Tehtäviä tilamuutoksia ovat:

- ryhmätilan paljeovi puretaan ja tilalle rakennetaan uusi seinä ja ovi
- märkäeteisiä kasvatetaan yhdistämällä erilliset tuulikaapit märkäeteiseen
- kaksi henkilökunnan työtilaa yhdistetään yhdeksi neuvottelutilaksi
- ryhmätilojen varastot rakennetaan uudelleen. Ratkaisulla parannetaan varastotilojen käytettävyyttä ja samalla saadaan ryhmätilojen välille rakennettua uusi sisäyhteys

Muita tiloissa tehtäviä muutoksia ovat:

- vaatehuoltotila muutetaan tekstiilihuoltotilaksi
- vaatehuoltotila muutetaan siivouskeskukseksi
- monitoimisalin paljeovet puretaan ja tilalle rakennetaan lasiseinä ja ovet. Salin varustus tarkistetaan
- kaksi ulkovälinevarastoa muutetaan iv-konehuoneiksi. Uudet pihavarastot rakennetaan piha-alueelle
- kaikki tilapinnat uudistetaan
- kaikki kalusteet ja varusteet uusitaan, lukuun ottamatta kaappisänkyjä, jotka irrotetaan työmaan ajaksi ja asennetaan takaisin.

Wc-istuinien tarve päiväkodeissa on 1 istuin/10 lasta. Henkilökunnalla on omat wc-tilat. Muutos- ja korjaustyöt toteutetaan siten, että rakennuksen tilat ja kunto vastaavat valmistuttuaan nykyaikaista päiväkotikäyttöä. Kaikki ongelmia aiheuttavat tai vanhentuneet rakenteet ja järjestelmät poistetaan tai korjataan toimimaan oikein. Suunnittelussa noudatetaan Tampereen kaupungin uusinta rakennus- ja päiväkotien suunnitteluohjetta sekä hankintarajataulukkoa.

Teknisten järjestelmien valinnoissa huomioidaan koko hankkeen elinkaaren aikainen energiankulutus ja käyttökustannukset. Energiatohokkuutta parannetaan varustamalla ilmastointijärjestelmä tehokkailla korkean hyötysuhteen LTO-laitteilla. Lisäksi ilmastointikoneiden järkevällä palvelualueella ja ohjauksella varmistetaan koneiden käynti todellisen käyttötilanteen ja -tarpeen mukaan. Energiatohokkuuden tavoitetasoksi asetetaan energiatohokkuusluokka C, joka pyritään saavuttamaan, mikäli se on taloudellisesti kannattavaa.

Jatkosuunnittelussa on otettava huomioon uuden, hyväksytyt hallitusohjelman mukainen tavoite: "Fossiilisen öljyn käytöstä lämmityksessä luovutaan asteittain 2030-luvun alkuun mennessä. Valtion ja kuntien kiinteistöjen öljylämmityksestä luovutaan vuoteen 2024 mennessä. Kannustetaan öljylämmitteisiä kiinteistöjä siirtymään muihin lämmitysmuotoihin 2020-luvun aikana erillisellä toimenpideohjelmalla."

Investointi- ja käyttökustannukset

Esiselvitysten ja tehtyjen alustavien suunnitelmien perusteella tehdyissä laskelmissa on päädytty kustannusarvioon 2 350 000 €. Keittiön laitteet ovat palveluntuottajan oma investointi. Ne kuitenkin kilpailutetaan osana kokonaisurakkaa ja laitehankinnan lisäksi Voimia osallistuu rakennuttamis- ja rakennuskustannuksiin keittiön osalta. Keittiölaitteiden kustannusarvio on noin 50 000 € (alv 0 %), arvio sisältää myös rakennuttamis- ja rakentamisen kustannukset.

Rakentamisen aiheuttama pääomavuokra on 164 500 €/v (15,39 €/m²/kk), nykyinen pääomavuokra 76 107 €/v (7,12 €/m²/kk), kiinteistöhoitovuokra 26 837 €/v (2,51 €/m²/kk), kunnossapitovuokra 10

264 €/v (0,96 €/m²/kk) ja tontinvuokra 11 232 €/v (0,33 €/m²/kk). Vuokra on yhteensä 288 940 €/v. Summa jakautuu eri käyttäjäryhmille seuraavasti: kasvatuspalvelut (varhaiskasvatus) 275 380 euroa ja Pirkanmaan Voimia Oy 13 560 euroa. Lopullinen vuokra määräytyy käyttöönottoajan ylläpitokustannustason, hankkeen toteutuneiden investointikustannusten ja pinta-alan mukaisesti.

Toiminnan kustannukset

Päiväkodin kapasiteetti ei kasva perusparannuksen myötä. Varhaiskasvatusta pystytään jatkossakin tarjoamaan noin 80 lapselle. Henkilöstön määrä pysyy myös samana. Henkilöstökustannukset ovat vuodessa noin 475 330 € ja aineet, tarvikkeet ja tavarat 10 560 € (132 €/lapsi/vuosi) sekä muut kustannukset 13 360 € (167 €/lapsi/vuosi).

Vuoden 2022 vuosisuunnitelmassa tulee huomioida uusien kalustusteiden kustannukset, jotka ovat enintään 200 000 €. Uusien tilojen varustamiseen tarvittavat kustannukset lasketaan lapsimäärän mukaan (80 lasta * 2500 €). Summasta 40 % (80 000 €) on varsinaista ensikertaista kalustamista (irtokalusteita) ja 60 % (120 000 €) on varaus käyttötalouteen, sisältää mm. tarvittavat ICT-hankinnat. Tässä hankkeessa tarvitaan ensikertaisen kalustamisen (irtokalusteet) kustannukset, jotta uusi yksikkö saadaan kalustettua. Pirkanmaan Voimia Oy:n arvion mukaan ateriapalvelukustannukset on noin 106 000 €/vuosi. Puhtauspalveluiden kustannus (3,75 €/m²) on n. 32 000 €/vuosi.

Lapsivaikutusten arviointi

Terveys: Ikurin päiväkodin perusparannus mahdollistaa alueen lapsille terveellisen ja turvallisen oppimisympäristön.

Turvallisuus ja liikkuminen: Kevyen liikenteen yhteydet päiväkodille ovat kohtuullisen hyvät. Mahdollistetaan päiväkotiin kulkeminen myös polkupyörillä, perusparannuksen yhteydessä katettuja polkupyöräpaikkoja sijoitetaan tontille 15 kpl. Kulkureitti pysäköintialueelta suunnitellaan turvalliseksi ja huolehditaan, että saatto- ja huoltoliikenne ei risteä.

Arjen sujuvuus: Hankkeella on myönteisiä vaikutuksia lasten ja perheiden arjen sujumiseen, kun päivähoito pystytään tarjoamaan lähipalveluna alueen lapsille.

Tiedoksi

Virpi Ekholm, Jarmo Viljakka, Niko Suoniemi, Elina Kalliohaka, Kristiina Järvelä, Ville Raatikainen, Kirsi Lahtinen, Alanen Satu, Matti Tanski, Petri Mölsä, Jukka Kauppinen, Antti Lakka

Liitteet

1 Ikurin päiväkotitarveselvitys ja hankesuunnitelma

---

§ 101

Tampereen varhaiskasvatussuunnitelma 2019

TRE:3901/12.06.00/2019

Valmistelija / lisätiedot:
Tuija Viitasaari

Valmistelijan yhteystiedot

Kasvatus- ja opetuspäällikkö Tuija Viitasaari, puh. 050 432 3529, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh 040 485 1059, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Lisäksi hyväksyttiin toivomusponsi:

"Lautakunta toivoo, että varhaiskasvatussuunnitelmaa tarkistetaan siltä osin, että tekstissä tai taulukoissa ei käytetä enää lastentarhanopettaja- tai erityislastentarhanopettaja -nimikkeitä vaan varhaiskasvatuksen opettajaa tai varhaiskasvatuksen erityisopettajaa. Lisäksi lautakunta edellyttää, että varhaiskasvatussuunnitelmasta järjestetään jatkuvaa koulutusta varhaiskasvatuksen ammattilaisille."

Esittelijä: Taru Kuosmanen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Tampereen kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma hyväksytään ja otetaan käyttöön 1.8.2019.

Kokouskäsitely

Sofia Julin teki seuraavan toivomusponsiesityksen:

"Lautakunta toivoo, että varhaiskasvatussuunnitelmaa tarkistetaan siltä osin, että tekstissä tai taulukoissa ei käytetä enää lastentarhanopettaja- tai erityislastentarhanopettaja -nimikkeitä vaan varhaiskasvatuksen opettajaa tai varhaiskasvatuksen erityisopettajaa. Lisäksi lautakunta edellyttää, että varhaiskasvatussuunnitelmasta järjestetään jatkuvaa koulutusta varhaiskasvatuksen ammattilaisille."

Varapuheenjohtaja Matti Helimo kannatti Julinin esitystä. Toivomusponsiesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Perustelut

Varhaiskasvatuslain mukaan Opetushallitus laatii ja päättää varhaiskasvatuslakiin perustuen varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden tarkoituksena on edistää varhaiskasvatuksen yhdenvertaista toteuttamista koko maassa, toteuttaa

laissa säädetyt varhaiskasvatuksen tavoitteita sekä ohjata varhaiskasvatuksen laadun kehittämistä.

Opetushallitus määräsi ensimmäisistä varhaiskasvatussuunnitelman perusteista 18.10.2016 ja päivityksistä 19.12.2018. Varhaiskasvatuksen järjestäjän tulee laatia ja hyväksyä paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma ja ottaa se käyttöön viimeistään 1.8.2019.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden päivityksen tarkoituksena on ollut päivittää perusteasiakirjan käsitteet, sisältö sekä lähdeviitteet vastaamaan uutta lakia. Uudistuksessa on huomioitu valmistelun aikana saatu palaute. Myös Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen toteuttaman varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden (2016) toimeenpanoon liittyvän arvioinnin tuloksia on hyödynnetty valmistelussa.

Tampereen kaupungin tavoitteena on opetussuunnitelmallinen jatkumo varhaiskasvatuksesta yläkouluun. Kasvun ja opin polku eli polku varhaiskasvatuksesta esiopetuksen ja perusopetuksen kautta toiselle asteelle on suunniteltu siten, että tukea tarvitsevilla lapsella on mahdollisuus saada tarvitsemaansa tukea jatkumona.

Jokaisessa luvussa esitetään ensin Opetushallituksen Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018, jonka jälkeen on kirjattu tarvittaessa Tampereen kaupunkiseudun ja kunnan täsmennykset kyseisestä kokonaisuudesta.

Tampereen kuntakohtaista varhaiskasvatussuunnitelmaa noudatetaan Tampereen kaupungin toteuttamassa sekä ohjaamassa ja valvomassa varhaiskasvatuksessa. Kunnalliset päiväkodit ja avoimen varhaiskasvatuksen toimipisteet laativat toimintavuositain Tampereen kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaan perustuvan toimintasuunnitelman. Kunnallinen perhepäivähoito laatii yhteisen toimintasuunnitelman. Yksityiset päiväkodit laativat Tampereen kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaan perustuvan toimintasuunnitelman tai varhaiskasvatussuunnitelman.

Tampereen varhaiskasvatussuunnitelma on laadittu yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollon, kulttuuri- ja kirjastopalveluiden, Tampereen Voimian ja Tilapalvelujen toimijoiden kanssa. Mainitut tahot edistävät toiminnassaan varhaiskasvatussuunnitelman toimintakulttuurin toteutumista ja oppimisympäristön kehittämistä. Myös yksityisen varhaiskasvatuksen toimijat, niin päiväkotien kuin perhepäivähoidon, ovat osallistuneet Tampereen varhaiskasvatussuunnitelman laatimiseen.

Tampereen varhaiskasvatussuunnitelman suurimmat uudistukset liittyvät lapsiryhmän pedagogisen suunnitelman laatimiseen ja pedagogisen dokumentoinnin korostamiseen osana varhaiskasvatuksen henkilöstön ammatillista kehittymistä. Kehotunnekasvatukseen on lisätty turvataitojen opettamisen osuus ja jokaisen työntekijän roolia kielitietoisena kasvattajana on vahvistettu. Kulttuurista osaamista

täydentää Tampereen kulttuuripalveluiden ja varhaiskasvatuksen yhdessä laatima Varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatusopas - taide kasvaa minussa. Varhaiskasvatuksen oppimisympäristöihin on lisätty kotialueisiin tai kotipesäajatteluun perustuva tilaryhmittely, joka joustaa ja tarjoaa mahdollisuuksia toiminnan organisoimiseen eri tavoin vaihtelevan kokoisille lapsiryhmille.

Tampereen varhaiskasvatussuunnitelmaa arvioidaan ja kehitetään osana kasvatuksen ja opetuksen arviointisuunnitelmaa.

Tiedoksi

Kristiina Järvelä, Pia Kuismanen, Taru Kuosmanen, Kirsi Lahtinen, Riikka Lähteenmäki, Katri Mantere, Pia Mikkola, Tanja Moisala, Petri Peltonen, Ville Raatikainen, Elli Rasimus, Sari Salomaa-Niemi, Ulla Siltanen, Tuija Viitasaari

Liitteet

1 Tampereen varhaiskasvatussuunnitelma 2019

---

§ 102

Pirkanmaan musiikkiopiston taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman hyväksyminen

TRE:3912/12.01.01/2019

Valmistelija / lisätiedot:
Susanna Lundström

Valmistelijan yhteystiedot

Ts. suunnittelija Susanna Lundström, puh. 040 355 8745, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Taru Kuosmanen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Pirkanmaan musiikkiopiston opetussuunnitelma taiteen perusopetuksen musiikin yleiseen oppimäärään hyväksytään.

Perustelut

Taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) mukaan kunta voi järjestää taiteen perusopetusta tai ministeriö voi myöntää kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan järjestää taiteen perusopetusta. Laissa (4 §) todetaan, että koulutuksen järjestäjä voi hankkia palvelut julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä. Koulutuksen järjestäjä vastaa kuitenkin siitä, että sen hankkimat palvelut järjestetään taiteen perusopetuksesta annetuin lain ja asetuksen (6.11.1998/813) mukaisesti.

Tampereen kaupungin hallintosäännön mukaan (20 §) taiteen perusopetuksesta vastaa Tampereella sivistys- ja kulttuurilautakunta. Sivistys- ja kulttuurilautakunta hyväksyy taiteen perusopetusta antaviksi yksiköiksi toimijat sivistys- ja elämänlaatu palvelujen lautakunnan 14.12.2014 hyväksymien ohjausperiaatteiden mukaan. Taiteen perusopetus on vapautettu arvonlisäverosta.

Opetuksen taiteen perusopetusta antavissa oppilaitoksissa tulee olla Opetushallituksen määrittämien opetussuunnitelman perusteiden mukaista. Opetushallitus päätti uusista taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista 20.9.2017. Taiteen perusopetuksen oppimäärät ovat yleinen oppimäärä ja laaja oppimäärä. Molempien oppimäärien mukaiset opetussuunnitelmat on annettu yhdeksälle taiteenalalle: arkkitehtuuri, kuvataide, käsityö, mediataiteet, musiikki, sanataide, sirkustaide, tanssi ja teatteritaide.

Pirkanmaan musiikkiopistolla / Tampereen NMKY ry:llä on taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opetustoimilupa opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Lisäksi 1.1.2019 alkaen Pirkanmaan musiikkiopistolla on ollut taiteen perusopetuksen musiikin yleisen oppimäärän opetustoimilupa, jonka Tampereen kaupunki on myöntänyt sivistys- ja kulttuurilautakunnan kokouksessa 24.1.2019. Yleisen oppimäärän opetustoimilupahakemuksen taustalla oli Tampereen Suzukikoulun yhdistyminen Pirkanmaan musiikkiopistoon. Pirkanmaan musiikkiopiston nyt toimittama opetussuunnitelma korvaa tämän aiemmin sivistys- ja kulttuurilautakunnassa hyväksytyyn musiikin yleisen oppimäärän opetussuunnitelman.

Tampereen taiteen perusopetuksen ohjausryhmä on arvioinut Pirkanmaan musiikkiopiston opetussuunnitelman kokouksessaan 27.5.2019 ja esittää sitä hyväksyttäväksi.

Tiedoksi

hakijat, Päivi Varjosalo, Heli Tiainen, Marianna Lehtinen, Eeva-Kaisa Todorov, Janita Rannisto, Timo Saarinen, Merja Koskiniemi, Marja-Leena Seilo

Liitteet

1 Pirkanmaan musiikkiopiston opetussuunnitelma_musiikin yleinen oppimäärä

§ 103

Tähtikadun vuoden 2019 tähtien saajat

TRE:4054/12.03.00/2019

Kokouskäsittely

Esittelijä Taru Kuosmanen poisti asian listalta.

§ 104

Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus (yhteistoiminta-alueen asia)

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Taru Kuosmanen, Johtaja

Päätösehdotus oli

Pöytäkirjoista ilmeneviä päätöksiä ei oteta lautakunnan käsiteltäväksi.

Perustelut

Lautakunnalle on saapunut seuraavat päätöspöytäkirjat:

Kirjasto- ja kansalaisopistoyksikön johtaja

§ 38 Kirjasto- ja kansalaisopistoyksikön tilojen käyttövuorojen hyväksyminen 1.3. - 30.4.2019, 16.05.2019

Liikunta- ja nuorisoyksikön johtaja

§ 79 Tampereen Messu- ja Urheilukeskuksen D-hallin käyttökorvaus Performin Arts SM-kilpailujen järjestämisen ajalta, 21.05.2019

§ 81 Tuotantotuki - Alumniteatteri ry, 21.05.2019

§ 82 Liikunnan projektituki - Tampereen Pyrintö ry, 21.05.2019

§ 83 Liikunnan projektituki - Tampereen Painiseura ry, 21.05.2019

§ 84 Tuotantotuki - Pakolaisnuorten Tuki ry, 21.05.2019

§ 85 Varastoteltan hankinta Nekalan varastoalueelle, 21.05.2019

§ 88 Liikunnan projektituki - Tampereen Voimistelijat ry, 21.05.2019

§ 89 Liikunnan projektituki - Manse PP Edustus ry, 22.05.2019

§ 90 Liikunnan projektituki - Tampereen Tennisseura ry, 22.05.2019

§ 91 Liikunnan projektituki - Tampereen Sisu ry, 22.05.2019

§ 92 Liikunnan projektituki - International Muay Boran Academy Finland ry, 22.05.2019

§ 93 Liikunnan projektituki - Tampereen Voimistelijat ry, 22.05.2019

§ 94 Liikunnan projektituki - Tampereen Karateseura Seigokan ry, 22.05.2019

§ 95 Liikunnan projektituki - Koovee ry, 22.05.2019

§ 96 Liikunnan projektituki - Takon Soutajat ry, 22.05.2019

§ 97 Liikunnan projektituki - Ilves ry, 22.05.2019

§ 98 Liikunnan projektituki - Tampereen Keilakerho ry, 22.05.2019

§ 99 Liikunnan projektituki - Tampereen Taekwon-Do seura ry, 22.05.2019

§ 100 Tampereen stadionilla järjetettävän amerikkalaisen jalkapallon loppuottelun käyttökorvaus, 22.05.2019

§ 104 Suoranhankinta: Siirtonurmi Tampereen stadionille, 27.05.2019

§ 105 Liikunta- ja nuorisoyksikön hankkiman kaluston vuokraaminen Tampereen Messu- ja Urheilukeskus Oy:n käyttöön, 27.05.2019

§ 106 Liikunnan projektituki - Tampere Eagles Cricket Club ry, 27.05.2019

§ 80 Tampereen avoimet mestaruusuinnit, 21.05.2019

§ 107 Tampereen stadionin vuokraaminen Nelonen Media Live Oy:lle, 03.06.2019

Muutoksenhakukielto

§88, §89, §90, §91, §92, §93, §94, §95, §96, §97, §103, §104

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhalti-jayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

Oikaisuvaatimus

§98, §99, §101, §102

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa oikaisuvaatimuksen tehdä myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuviranomainen

Oikaisua haetaan päätösotteessa mainitulta muutoksenhakuviranomaiselta.

Oikaisuvaatimus tulee toimittaa osoitteella:

Tampereen kaupunki
Kirjaamo
Aleksis Kiven katu 14–16 C, PL 487
33101 Tampere

Oikaisun voi lähettää myös virallisen sähköisen asiointin lomakkeella <http://www.tampere.fi/asiointi/> tai sähköpostilla kirjaamo@tampere.fi

Tampereen kaupunki ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvallisuudesta.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa oikaisuvaatimusviranomaiselle. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä klo 15.45 mennessä. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valitusosoitus

§100

Valitusosoitus

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen, kun se ei ole muuttunut oikaisuvaatimusmenettelyssä, saa muutosta kuitenkin hakea vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna
faksi: 029 56 42269
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituskirjelmä

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmän on valittajan tai valituskirjelmän muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjelmän, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle.

Valituskirjelmän tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukiolon päättymistä. Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.